

Voorganger: ds. Joep Dubbink

Schriftlezing: Marcus 6:1-6

Gemeente van onze Heer,

Het is een dun lijntje tussen bewondering en verguizing. Dat merkt Jezus, wanneer hij in zijn vaderstad Nazaret komt, en de mensen reageren op wat hij doet en zegt.

Jezus' missie bestaat uit twee delen: woorden en daden. Woorden over Gods koninkrijk, da's niet de hemel maar deze wereld anders. Een samenleven niet volgens de regels en wetten die hier gelden, maar volgens de goede regels van Gods rijk. Jezus roept mensen op om zich om te keren, een nieuwe weg in te slaan van barmhartigheid en rechtvaardigheid, en vergeving. En dat doet Jezus. Hij gaat grenzen over, man / vrouw, eigen volk / buitenland, ons geloof / ander geloof; en hij onderstreept die woorden met daden, door te laten zien wat er dan gebeurt: mensen die 'heel' worden naar lichaam en ziel, mensen die vrij worden van de demonen, de angsten die hen teisteren, verlost worden van schuld. Woorden *en* daden – wat overigens nog knap lastig is uit te drukken in Jezus' moerstaal, het Aramees, en zijn oer-taal, het Hebreeuws van de bijbel; want daar hebben ze hetzelfde woord voor woord en daad: het Feyenoord-lied, 'Geen woorden maar daden', is daar onvertaalbaar – maar je hebt het ook niet nodig want woord en daad vallen samen. Zo hoort het.

Dat besef is bij ons een beetje verdwenen, dat bleek afgelopen week. Alles wat ooit gezegd was door bewindslieden deed er eigenlijk niet zo toe, het waren *maar* woorden en ook nog uit het verleden. Bijbels gezien leren we dat woorden ertoe doen: ze kunnen iemand wegzetten, neerdrukken, maar ook optillen en heel maken.

Welnu, in het begin is er wel dat respect, die verering voor Jezus. Ze hebben 'm blijkbaar uitgenodigd om op de sabbat een woord te doen in de synagoge, en die woorden en daden van Jezus roepen heel even enthousiasme op. Kijk eens even wat die dorpsgenoot van ons presteert! Zo werkt dat, 'we' hebben gisteravond toch ook gewonnen?! Zonder enige reden ben ik trots op Ilse de Lange, op Wubbo Ockels en op Herman Finkers, die net als ik uit Almelo komen, want hun roem straalt dan ook een heel klein beetje op mij af. In het centrum van Almelo is een stadspromotie-gebouwtje waar een hele muur is met min of meer beroemde Almeloërs (en dan sta ik er nog niet eens bij) waar men trots op is. Dus dat je niet geëerd zou zijn in eigen stad, dat valt nog wel een beetje mee.

Maar pas op! Er staat niet voor niets: een *profeet* is niet geëerd in z'n eigen stad. Want *dat* moet je natuurlijk niet doen: je dorps- of stadsgenoten de les gaan lezen, ze vertellen dat ze moeten veranderen, met een boodschap aankomen die schuurt. Dat kan niet. Dan heb je een probleem.

Want wat gebeurt er dan? Dan gaan ze hem naar beneden halen. Zó herkenbaar. Het lijken haast wel Nederlanders daar in Nazaret, want wij doen dat ook. Prestaties is mooi, maar denk vooral niet dat je ons iets te vertellen hebt.

Klassiek voorbeeld: sporthelden. Fantastisch, die twee zwarte atleten die bij de Olympische spelen in 1968 medailles wonnen, toen waren ze Amerikaanse atleten. Tot ze hun vuist balden voor Black Power in een toen nog openlijk racistische Verenigde Staten – toen waren het ineens *zwarte* atleten en werden ze verguisd, raakten hun medailles kwijt.

Bij Jezus is dat ook zo. Er zit een merkwaardige omslag in het verhaal: ineens hoor je: 'Hij is toch ook *maar* de timmerman. Hij is de zoon van Maria, de broer van die en zie, en hij heeft zussen die hier wonen, laat 'ie zich vooral niks verbeelden. Dat kunnen wij: mensen naar beneden halen. Dat is onze versie van tolerantie: iedereen mag zichzelf zijn, precies zoals *wij* willen dat 'ie is.

De politiek van deze week illustreerde dat op een verbijsterende manier. Of je nu een mede-Kamerlid wegzet als 'dat hoofddoekje', of dat je een premier die je zelf hebt voorgedragen laat vallen als een baksteen, omdat 'ie niet precies zegt wat jij wilt dat 'ie zegt – het is naar beneden halen van mensen, en trouwens ook nog politieke chaos die nergens over gaat. Ik schaamde me plaatsvervangend.

Jezus wordt hier kleingehouden, vastgepind op het beeld dat men van hem heeft, hij moet vooral niet buiten de vakjes kleuren. Dat was drie hoofdstukken geleden ook al zo, toen nota bene zijn eigen familie hem kwam halen (Marcus 3:31-35). Om hem in te peperen dat ze zich voor hem geneerden? Om hem liefdevol te verzorgen als dat psychiatrische patiënt? Zoiets blijkbaar.

Maar de ware profeet laat zich niet aan de kant zetten, die heeft een heilige missie. Hiernaast hadden we eigenlijk moeten lezen uit Ezechiël 2, dat werd te veel en te ingewikkeld, maar kort samengevat staat daar dat de profeet zich niet uit het veld moet laten slaan door tegenslag, en niet z'n boodschap moet gaan aanpassen aan wat er lekker ingaat: wat gezegd moet worden, dat moet gezegd. Niet je oren laten hangen naar de publieke opinie of naar X – de politieke toepassing gaat vanzelf.

Waar gaat het dus om. Dat we heel hoog, goddelijk, denken over Jezus, dat we 'hem alle eer geven' vanwege zijn bijzondere gaven? Ja. 'Hoge christlogie' heet dat. Maar dat is nou zo bijzonder: net als je Jezus omhoogsteekt en bewondert en roept van Ah en Oh, en wat ben jij geweldig, dan krijg je te horen: *maar jij dan?* Zoals de leerlingen bij die storm op het meer. Als ze Jezus wakker maken en hij de storm weet te stillen en ze vol bewondering zijn, krijgen ze de vraag waarom zij dat zelf niet konden: 'waarom hadden jullie zo weinig vertrouwen?' (Mar. 4:29). Maar omgekeerd, als je Jezus terugbrengt tot 'niet meer dan een gewoon mens', dan zul je merken dat het toch even anders ligt.

Als dat respect, dat vertrouwen ontbreekt, dan *kan* er ook niks meer. Dan werkt het niet meer! Zonder geloof, zonder vertrouwen, komt er in Nazaret geen wonder tot stand. Ja, een paar zieken weet Jezus nog te genezen, die hebben wel vertrouwen, wat moeten ze anders? Maar die dwarse, hooghartige dorpsgenoten van 'm, daar kan hij niks voor doen. Orthodoxe uitleggers schrikken daar altijd van, 'hij *kon* niks doen', Jezus kan toch alles? Maar het staat er gewoon: zijn boodschap moet ontvangen worden, wel in goede aarde vallen. Dat is aan ons.

* * *

Als je je kind laat dopen doe je dat in vertrouwen. Je vertrouwt het toe aan die weg van Jezus. Je beseft dan ook wel dat dat geen garantie biedt, maar een daad van vertrouwen is. Dat is mooi gezegd met woorden die ik geleend heb van een hooggewaardeerde collega van opa Kees en mij:

'Als je gedoopt wordt, ben je niet méér dan een ander.

Als je gedoopt wordt, kom je niet automatisch in de hemel.

Als je gedoopt wordt, zegt dat niet, dat je leven over rozen zal gaan.

Als je gedoopt wordt, brengen je ouders hun dankbaarheid over jou bij God.

Als je gedoopt wordt, bedoelen je ouders daarmee uit te drukken, dat ze zo graag willen, dat je een echt mens wordt.

Een echt mens: die God zoekt en weet, dat we leven om met elkaar op de aarde Jezus Christus te volgen.¹

Tot zover, het punt is duidelijk.

Peter en Sandra, jullie hebben ervoor gekozen jullie dochter, net als haar broertje en zusje, te laten dopen. Ik hoef jullie niet te vertellen dat dat geen garantie biedt voor een lang, gelukkig, gezond, rimpelloos leven. Je doet wel een stap. Je geeft je kind iets mee. Je geeft haar het vertrouwen mee, dat ze geborgen is, hoe haar leven ook loopt.

Ook jullie dochter kan tegen datzelfde oplopen, die rare combinatie van bewondering en verguizing, die kinnesinne van mensen, als iemand het hoofd boven het maaiveld uitsteekt en haar gaven ten volle gebruikt. Dat ze dat toch mag doen, mag groeien en bloeien op een manier waar God en mensen blij van worden, in de richting van Gods koninkrijk.

En u en jullie, laten we ons niet verzetten tegen profetische woorden die ons aansporen, opjutten, kritische en ongemakkelijke woorden wellicht, want die zijn soms ook nodig om te groeien, als mens en als samenleving. Laten we ons hart openen voor die toekomst die God ons wil schenken. Amen.

¹ Deel van een tekst van ds. Pieter Oussoren, bij mijn weten niet uitgegeven, mondelinge communicatie.